Falusi élet

Növelik saját alapjaikat a földművesszövetkezetek

A földművesszövetkezetek munkájának egyik jellemzője az, hogy munkájukat a szövetkezeti tagok tevékeny közreműködésével végzik. A feladatokat évről-évre nagyobb arányú saját erővel látják el. A saját erő növelése a földművesszövetkezeteknél nagyon fontos feladat. Annál is inkább, mert ezzel évről-évre jobban kidomborodik a munka szövetkezeti jellege, továbbá a gazdasági tevékenység lebonyolításához kevesebb állami erőt kell igénybe venni, és az itt felszabaduló erőforrások a népgazdaság más területére csoportosíthatók át.

A saját erő növelésének több módja van. Ide tartozik a forgalom növelése, a költségek csökkentése, a hiánymentes leltár, és nem utolsó sorban a szövetkezeti tagság fokozottabb anyagi hozzájárulása.

Az elmúlt év folyamán szövetkezeteink döntő többsége élt ezekkel a lehetőségekkel, és jelentősen emelték saját alapjaikat. Több földművesszövetkezetünk, köztük a városlődi fmsz teljesen bankhitel nélkül, saját erővel látja el feladatát.

Szép eredményeket értek el szövetkezeteink az 1960-as év folyamán a tagság anyagi hozzájárulása területén.

A múlt évben a szövetkezeti tagok részjegy befizetése és társadalmi hozzájárulása megyénkben 900 000 forint volt. Ezzel éves tervünket 112 százalékra teljesítettük.

A szövetkezeti tagság anyagi hozzájárulása elsősorban azokon a helyeken volt kiemelkedő, ahol nagyobb beruházások voltak. Például Csetényben a szövetkezet üzletházának korszerűsítéséhez 40 000 forinttal, Zircen 50 000, Balatonfőkajáron 63 000, Tótvázsonyban 38 000, Tapolcán 31 000 forinttal járultak hozzá a szövetkezeti tagok, de sorolhatnánk még Kapolcs, Sümeg, Marcaltő és még több fmsz szép példáját.

Ezen eredményekből is kitűnik, hogy a szövetkezeti tagok magukénak érzik a szövetkezetet, a hálózat korszerűsítését nem kizárólag az államtól várják, hanem ők is tevékenyen hozzájárulnak ehhez újabb részjegyek befizetésével és társadalmi munkával.

Növelték a részjegyalapot azokon a helyeken is, ahol az elmúlt évben nem volt beruházás. E szövetkezetek közül ki kell emelnünk Badacsonytomaj, Gógánfa, Bakonygyepes szép eredményét.

Eredményeink még nagyobbak lettek volna, hogyha minden fmsz-nél egyformán szorgalmazzák a kérdést, és ha nem lennének olyan gyenge eredmények, mint például Nagyvázsonyban, Somlószőllősön, Vörösberényben, ahol bizony tervüket nagyon gyengén teljesítették.

A részjegy befizetésben és társadalmi hozzájárulásokban ez évben még nagyobb feladataink vannak, mint a múlt évben voltak.

Tervfeladatunk is 10 százalékkal magasabb az elmúlt évinél.

A teljesítésnek véleményünk szerint, minden reális előfeltétele biztosítva van. A szövetkezeti tagok, amint az eddigi tapasztalatok is bizonyítják, szívesen hoznak anyagi áldozatot is, szövetkezetük munkájának további javításáért. Természetesen ehhez elsősorban a szövetkezeti vezetőségek jó szervező és irányító munkája szükséges.

Agg Kálmán,
MESZÖV szövetkezetpolitikai osztályának vezetője.

Mezőgazdasági könyvhónap

A mezőgazdaság nagyarányú fejlődése, a gépesítés megköveteli, hogy az e területen dolgozók képezzék magukat, és bővítsék ismereteiket.

Ma már mind az iparban, mind a mezőgazdaságban szakképzett, művelt dolgozókra van szükség. A dolgozó parasztok, tsz tagok tanulását segítik elő a mezőgazdasági szakkönyvek. Ezeket a szakkönyveket olcsón vásárolhatják meg a dolgozó parasztok. A szakkönyvek iránti érdeklődés bizonyítja, hogy a múlt esztendőben első ízben megrendezett mezőgazdasági könyvhónap a vártnál nagyobb eredményeket hozott.

A megye területén mintegy 80 ezer forint értékű mezőgazdasági szakkönyvet vásároltak meg.

Ebben az esztendőben a február 1-én kezdődő könyvhónap is azt a célt kívánja szolgálni, hogy a szakkönyvek eljussanak minél több falusi olvasóhoz.

A könyveket a földművesszövetkezet boltjaiban lehet megvásárolni.

A MESZÖV a könyvhónap ideje alatt ankétokat rendez, ahol a dolgozó parasztok megvitatják az olvasottakat, tanultakat. Harminc ilyen ankétot rendeznek a megyében.

Ebben az időszakban a földművesszövetkezeti dolgozók és könyvbizományosok megkezdik a házról-házra való könyvárusítást.

A tapasztalatok azt bizonyítják, hogy ezzel a módszerrel lehet leginkább célt érni, és így jutnak el a könyvek az olvasók népes táborához.

Mit nyújt a falunak a takarékszövetkezet?

Miből folyósítja a kölcsönt a takarékszövetkezet?

A takarékszövetkezetek összegyűjtik a lakosság megtakarított pénzét. A megtakarított pénzt betétre váltja be, és abból ad kölcsönöket. Akadnak olyan emberek, akik azt vallják, hogy kényelmesebb a szomszédtól, jóbaráttól kérni.

Aki már megpróbálta, az tudja, hogy az ilyenfajta kölcsönkérés mindig megalázó és terhes dolog. Előfordulhat, hogy ismerősünk is éppen akkor adta ki pénzét, és nem tudja a kérést teljesíteni. Ezzel szemben a takarékszövetkezethez bármikor lehet fordulni.

Akar megtakarított pénzt elhelyezni, vagy kölcsönt kérni? Az is jól jár, aki betétjét gyarapítja, s az sem bánja meg, aki kölcsönt vesz fel. Érdemes takarékoskodni.

Aki nem tagja a takarékszövetkezetnek, az is elhelyezheti ott a pénzét. Az elhelyezett összegről betétkönyvet állítanak ki, ez biztosítja a pénz megőrzését.

Az összeg jobb helyen van a takarékszövetkezetben, mint odaháza. Ha a betétesnek szüksége van rá, visszakérheti bármikor az egész összeget, visszafizetéséért az állam kezeskedik. A betét egyéb előnyökkel is jár.

A betét titkos. Ha a betét-tulajdonos úgy kívánja, számra vagy jeligére is elhelyezhető. A takarékszövetkezet semilyen felvilágosítást nem adhat a betétes nevéről, sem az általa elhelyezett összegről. A takarékbetét nem foglalható le, polgári jogi tartozások fejében.

Az elhelyezett összeg kamatával együtt, mindenfajta adótól, örökösödési illetéktől mentes.

Elhalálozás esetére külön rendelkezhetik a betétkönyv tulajdonosa örököse felől. Ha ilyen rendelkezés történt, a megjelölt személy a hagyatéki eljárástól függetlenül rendelkezhet a pénzzel.

A takarékbetét kamatozik!

A bizonytalan időre elhelyezett összeg után, évi 3, a tartós, tehát legalább 90 napi betét után évi 5 százalék kamat jár.

Természetesen a tartós betét gazdája is bármikor kiválthatja pénzét a takarékból, ebben az esetben azonban a betétnek az a része, amelyet az elhelyezéstől számított 90 napon belül kivesznek, csak évi 3 százalékkal kamatozik.

Sikerekben gazdag négy esztendő

„Nem tudom elhagyni a zenét szerető ifjúságot..."

Egyszerű fényképalbum fekszik előttem. „Zenekarunk emlékkönyve". Az első oldalon bejegyzés. „1957 januárjában vettük kezünkbe először a hangszerünket".

— Szerető, gondos kezekkel jegyezték be, ezeket a szavakat a Hévízi Földművesszövetkezet alsópáhoki KISZ úttörőzenekar szereplésein.

Az első bejegyzés után az album lapjain a fényképek, bejegyzések szereplésekről, sikerekről tanúskodnak. Négy esztendő munkája van itt megörökítve. Pusztaszabolcs, Kőszeg, Nagykanizsa, mindmegannyi sikerállomás. Várpalota az egyik legkedvesebb emlék. A hallgatóság az előadás végén énekszóval kísérte a zenekart, s együtt kellett vezényelni a közönséget és a zenészeket.

Száznyolcszor lendült fel Szita István karmester pálcája négy esztendő alatt. 108-szor nyílt szét a függöny, csattant fel a taps. 32 tagja van a nagyzenekarnak, vannak köztük már 18 évesek is. S az utánpótlás? 21 tagú kiszenekar tanul, hogy idővel ők lépjenek a nagyok helyére.

A zenekar-vezető kis lakásában a fél szobát elfoglalja a nagy fekete zongora.

A kis lakásban délutánonként buksi gyerekfejek hajolnak a kottalapok fölé. A kezdetben ügyetlen kis ujjakat Szita István és felesége vezetgeti, tanítgatja, zongorán, tangóharmonikán. A lakást megtöltik a zene hangjai.

„Hullámzó Balaton tetején" — lágyan csendülnek a dallamok. Szőkehajú kisfiú, Nagy Gyurka harmonikázik. Kalmár Laci alig nagyobb, mint a hegedűje, de ügyesen kíséri a harmonikát.

Csodálatos akaraterő van ezekben a gyerekekben! A hasonló korúak talán most játszanak, korcsolyáznak, és ők itt gyakorolnak igazi, őszinte lelkesedéssel. Őszhajú tanítómesterük nem fárad el. Hosszú délutánokon tanítja őket. S mindezt ellenszolgáltatás nélkül, csak azért, mert most is felcsillan a szeme, ha egy-egy szereplésükről beszél. Azért, mert neki a legnagyobb örömet jelenti, ha szétnyílik a függöny, és kis tanítványait megtapsolják. Talán a saját szavaival lehet ezt legjobban megfogalmazni:

„Igaz, hogy komoly elfoglaltságot és sok munkát jelent az ifjúság tanítása, de közöttük én is fiatalnak érzem magam, és a zenét szerető ifjúságot elhagyni nem tudom."

Az egész országból jönnek a levelek, pedagógusok írják, tanácsot, útmutatást kérnek, s Szita István válaszol. Szívesen segít.

A zene tanítása mellett vigyáz a gyerekekre és neveli is őket.

Valamennyi gyerek jó tanuló, kitűnő, jeles, jó rendűek. S a viselkedésük? Legjobb a személyes példamutatás, — mondja Szita István.

Beszélgetés közben cigarettával kínál, és elmondja, hogy ő hosszú idő után, leszokott róla, azért, mert a 17—18 éves felnőtt „gyerekeknek" csak így lehet jó példát mutatni.

A tánczenekarról is beszéljünk. Mert ez is van. Három tagú tánczenekar. Első bemutatkozásuk szilveszterkor volt, a hévízi SZOT üdülőben. Bátran el lehet mondani, hogy óriási sikert arattak. Meghívták őket farsangra is, ugyanoda.

A zenekar most a termelőszövetkezeti zárszámadási ünnepségekre készül. Legutóbb pedig Felsőpáhokon tették hangulatossá a községben az első névadó ünnepséget.

Alsópáhok. Kis község itt Hévíz mellett. De híre, az utóbbi pár év alatt megnőtt. Megismerték az egész országban ennek a zeneszerető ifjúságnak lelkes munkáját, és példájukat egyre többen igyekeznek követni.

Szélessi Anna

A lakások műszaki megosztásáról

Nagyobb városainkban, fontosabb ipari és közlekedési központjainkban a háborús események következtében különösen sok ház pusztult el, vagy hasznavehetetlenségig megrongálódott. Ezen kívül a nagymérvű iparosodás a városok és gyártelepek lakosságának számát nagymértékben megemelte.

Kormányzatunk az országosan jelentkező igényt *az állami lakásépítkezésen kívül magánosoknak nyújtandó nagyszámú kedvezmények felhasználásával is igyekszik csökkenteni.* Ez a támogatás nemcsak a családi házak építésére vonatkozik, hanem a nagy lakások műszaki megosztására is. A megosztás ugyan nem növeli a lakterületet, de mégis szaporítja az önálló lakások számát.

A lakások megosztásáról kormányrendelet intézkedik.

Annak érdekében, hogy a lakás megosztás ne pusztítsa a meglevő lakásállományt, *a megosztást csak a rendeletben előírt műszaki követelményeknek megfelelően lehet elvégezni.*

A megosztás folytán keletkező lakások mindegyikében: előszoba, konyha vagy főzőfülke, és vízöblítéses WC, a kétszobás, vagy ennél nagyobb lakásokban ezen felül fürdőszobának is kell lennie. Ezenkívül a keletkező lakások egyike sem lehet harminc négyzetméternél kisebb alapterületű, bár gyakorlatban nyomós indok esetében huszonöt négyzetméternél nem kisebb alapterületű lakás kialakítást is engedélyeznek.

A műszaki megosztáshoz magántulajdon esetében a tulajdonos, állami tulajdon esetében pedig az Ingatlankezelő Vállalat hozzájárulása szükséges. Természetesen a tűzrendészeti és egészségügyi hatóságok a műszaki leválasztás tervét szintén felülvizsgálják.

A műszaki megosztás nem csorbíthatja a lakás többi használójának jogát, kivéve, ha a leválasztással igénybe vett helyiség az ellenérdekű fél használati jogának terjedelmét meghaladja. Ilyenkor is figyelembe kell venni azonban az építkezés szabályaiban meghatározott legkisebb alapterület mértékét.

A leválasztott lakás tizenöt évig házadómentes. A bérlő az általa végzett átalakítási költségekből jogosult a lakbérbe folyamatosan beszámítani azt az összeget, amely a háztulajdonosnak az átalakításból eredő házadó kedvezmény folytán megtérül. Ilyen címen évenként annyit kell a lakbérbe beszámítani, mint amennyi az évre megállapított házadó kedvezmény összege. Ez az összeg általában a lakbér fele. *Ha például a lakbér havi 100 forint, a beszámítási jog 15 éven keresztül havi 50 forint, összesen 9000 forint.*

A megosztáshoz két százalékos kamattal kamatozó OTP kölcsönt lehet igényelni.

A lakás leválasztási kérelmet az illetékes járási, városi tanács v. b. ipari és műszaki osztályán kell előterjeszteni.

Dr. Szórád József

Házról-házra

A devecseri járásban szép eredményeket hozott a házról-házra való könyvárusítás.

A földművesszövetkezetek járási központja nagy segítséget nyújtott az árusításban a könyvesboltoknak és a bizományosoknak. A központ dolgozói vasárnap délelőtt nem sajnálták az időt és a fáradságot, maguk is árulták a könyveket.

Büszkék rá, hogy sehonnan sem jöttek el úgy, hogy nem vásároltak volna tőlük.

Baráth Sándorné és Vécsey Gyuláné, a járási központ dolgozói érték el az árusításban a legjobb eredményt.

A devecseri úttörők és a Somlóvásárhelyi Földművesszövetkezet vezetőségi tagjai ugyancsak derekasan kivették a részüket a munkából. Devecserben közel 7200 forint, Somlóvásárhelyen pedig több, mint 4000 forint értékű könyvet vásároltak meg az olvasók.

A mezőgazdasági könyvhónapra készülnek most a devecseriek is. Szeretnék, ha a mezőgazdasági könyvek házról-házra való árusítása minden eddiginél jobb eredményt hozna.

Események — sorokban

Balatonalmádiban január 20-án tanfolyam kezdődik meg, a földművesszövetkezeti igazgatósági elnökök részére.

A 10 napos előadássorozat nagyban elősegíti az igazgatósági elnökök munkájának jobb végzését.

*

Megkezdődött a takarékszövetkezeteknél a mérleg felülvizsgálata, a vizsgálat alapján a takarékszövetkezetek 90 százaléka nyereséggel zárja az 1960-as évet.